

VÝUKA ÚČETNICTVÍ NA ČESKÝCH VYSOKÝCH ŠKOLÁCH

Odras změn hospodářských paradigmat na
účetní soustavě a ve vysokoškolské výuce
používání soustavy během 20. století

kvalitativní změny účetní soustavy, odraz v didaktických cílech vš

výuky

- Cíl studie: mapovat změny v účetní soustavě a jejich požadavky na vš výuku účetnictví od konce 1. sv. války do nástupu 2. účetní reformy (1918-1939, 1945-1952, 1953-1964).
- Hlavní části studie:
 - české výukové sylaby účetnictví do počátku 50. let
 - kvalitativně odlišná soustava sovětského modelu *účetní evidence* 1952-1964 a její požadavky na výuku účetních kursů na VŠE v Praze.
 - hlavní rysy 2. účetní reformy (dvouokruhové účetnictví, Partyk a kol.) 1964-1975

Československo 1918-1939

- Výukové standardy v encyklopedických kursech účetnictví pro právníky, techniky a učitele obchodních nauk na středních školách (účetnictví v tržním hospodářství).
- Výukové standardy kursů účetnictví na Vysoké škole obchodní v Praze (1919-1939) (účetnictví v tržním hospodářství)

Československo 1945 - 1965

- Výukové standardy v encyklopedických kursech účetnictví a ve specializované vš výuce pro ekonomy (1945-1949 **účetnictví v tržním hospodářství s po-síleným státním sektorem**, od 1948 **ústup a zánik tržního hospodářství**).
- Výukové standardy pro vš kursy účetnictví v etapě přechodu na **centrálně plánované hospodářství** při *účetní evidenci* v letech 1952-1964

50. Léta - poznámky

- Hlavní účetní – odklon od výkonné účetní práce k „skuteční ochraně zájmů státu“ za podpory stranické a odborové organizace.
- Při účtování změny stavu výroby (polotovary, nedokončená výroba) se používala úprava nákladů
- Chozrasčot – hospodářský rozpočet.

50. Léta – poznámky II.

- Problematika pravidelných měsíčních reportů (rozvahy). Řešení problému časové prodlevy po konci měsíce organizací práce a průběžným účtováním.
- K 1.1.1955 masivní přeceňování „základních prostředků“ (myšleno zřejmě dlouhodobý majetek), výsledky oznámeny ve „výkazu generální inventarisace“.
- 6/1954 – Účetní evidence a účetnictví. Má někdo k dispozici?

50. Léta – poznámky III.

- Ing. Antonín Brčák – zdrcující kritika knihy „Mužný, J. - Účetní evidence v JZD (časopis Účetní evidence 03/1955)

Dosavadní výstupy

- Rukopis aktualizované studie „*Univerzitní výuka účetnictví v českých zemích*“ (Janhuba)
- Janhuba, M.: *100 let od formulace dvouřadové teorie účtů* In: Sborník příspěvků mezinárodní konference EU Bratislava a VŠE v Praze, Brno v září 2014
- Janhuba, M.: *120 let od (ne)vydání českého překladu první tištěné učebnice účetnictví na světě. ČFÚČ 2014/1, Praha 2014*